

Patru decenii
în și pentru Universitatea "Petru Maior"

Stimate Dle Rector Prof.dr.Călin Enăchescu,

Dragi colegi,

Onorată asistență,

Deși în decursul celor patru decenii petrecuți în această instituție am fost de multe ori în această sală, care acum este sala Senatului, trebuie să vă mărturisesc că sunt copleșit de o emoție reală. Ea este firească, cred eu, pentru că atingând vârsta de 70 de ani colegii din Universitatea "Petru Maior" au considerat necesar să marcheze acest eveniment azi și aici. Acest lucru mă onorează, dar în egală măsură vă onorează și pe Dvs, pentru că acest lucru este, în opinia mea, o formă concretă de manifestare a culturii recunoștinței. Într-o reflecție intitulată "Gânduri despre cultura recunoștinței" pe care am publicat-o în anul 2010 citam dintr-un material al Universității din Montreal: *"recunoștința se definește ca o reacție constructivă și autentică, bazată pe acceptarea ideii că orice persoană este un dat unic, necesitând respectul pentru contribuțiile aduse și pentru aportul său la viața comunității"*. Spuneam, tot atunci, că trebuie să luăm în considerare și *"aspectul simetric când o persoană sau o echipă, respectiv un grup, obțin performanțe în diferite domenii cu sprijinul unor persoane individuale sau entități, la rândul său atitudinea de recunoștință trebuie să se manifeste de către cei în cauză vis-à-vis de aceste persoane sau entități"*. Mă bucur că în Universitatea "Petru Maior" aceste principii sunt aplicate la modul efectiv. Cred, încă o dată, că locul de frunte ocupat de universitatea noastră în clasamentul universităților curate nu este de loc întâmplător.

Imi este dificil să construiesc o alocuțiune care să redea multitudinea de sentimente care mă încearcă și pe care aș dori să vi le transmit. Reflexul profesional de cadru didactic universitar mă face însă să folosesc orice prilej pentru a transmite în principal idei, nu neaparat moralizatoare, care să constituie prilej de reflecție pentru cei cu care sunt în dialog simplu sau într-o comunicare multiplă.

Vechiul și bunul meu coleg, profesorul Dumitru Șoaită, a făcut o prezentare detaliată a multor componente din viața mea derulată pe șapte decenii, și-i mulțumesc mult pentru bunăvoință și efortul făcut.

Aș dori să adaug la cele spuse de Domnia sa o constatare care este imposibil de inclus într-o astfel de prezentare. Fiecare din activitățile și rezultatele menționate în *Laudatio* au în spatele lor un efort greu de cuantificat, efort care s-a contorizat în renunțarea la multe bucurii, o bună parte irecuperabile, ale vieții de fiecare zi, în special ale celei familiale, dar și în planul sănătății. Dar tot ceea ce am încercat să fac, în majoritatea cazurilor, am făcut cu pasiune și dedicație dar și sub tensiunea datorată, în special în perioada celor 14 ani de rectorat și 8 ani de prorectorat, responsabilității asumate față de comunitatea academică a Universității "Petru Maior".

Faptul că pe parcursul a aproximativ 14 ani am fost rectorul acestei universități, într-o perioadă istorică în care societatea românească a trecut de la un sistem social la altul, fiind într-un proces complex de resetare pe multiple planuri, a fost o grea încercare pentru mine și pentru cei cu care am colaborat dar, în același timp privind acum retrospectiv, și o mare șansă pentru a-mi putea valida capacitatea profesională și managerială.

Nu doresc acum să insist pe acest lucru. Pentru cei care au trăit alături de mine această perioadă, dar și celor care au intrat în comunitatea noastră după această perioadă, volumele mele: "*De Universitas*", "*Mărturii de viață academică*", "*Opinii și ecouri*", respectiv recentul volum "*Rostiri și scrieri*" le dau posibilitatea să rememoreze sau să cunoască, evident într-o formă concentrată, multe din problemele și dificultățile pe care le-am avut de depășit. Nu pot să nu menționez un lucru care vă poate da un reper al complexității unei asemenea responsabilități. În cei 14 ani de rectorat a trebuit să intreaționez în diverse modalități pentru a obține sprijinul necesar dezvoltării acestei universități cu: 8 miniștri ai educației, 8 secretari de stat responsabili cu învățământului superior, 10 directori generali ai direcției învățământului superior și directori pe probleme economice din Ministerul Educației, 8 prefecți ai județului Mureș, 2 președinți ai Consiliului Județean Mureș, 3 primari ai municipiului Tg. Mureș și cu majoritatea senatorilor și deputaților reprezentanți ai județului Mureș din acea perioadă. Am avut și o discuție legată de Universitatea "Petru Maior" cu prim-ministrul României, dl. Nicolae Văcăroiu, respectiv cu Președintele României, dl. Ion Iliescu. Mă opresc aici cu procesul de rememorare deoarece involuntar acesta îmi

induce deja o stare de neliniște de care am încercat, cred eu în mod firesc, să mă detașez.

Cei 41 de ani de activitate în Universitatea "Petru Maior", la care se adaugă cei 6 ani foarte necesari petrecuți ca inginer stagiar și apoi ca inginer proiectant în Intreprinderea IMATEX, constituie de fapt întreaga mea carieră profesională.

În cariera mea didactică am avut un principiu pe care am încercat să-l respect, în sensul de a mă concentra pe o zonă relativ restrânsă pentru a putea avea o competență cât mai bună în acel domeniu, bineînțeles luând în considerare și conexiunile necesare. De aceea veți constata că am avut cursuri numai în domeniul "Organe de mașini", la care am adăugat în ultimii 25 de ani și domeniul "Merceologie".

Domeniul de cercetare l-am păstrat, în timp, constant cel privitor la "Angrenaje melcate spiroide". Am reușit astfel să obțin un ascendent național, și aș îndrăzni să spun și internațional, în acest domeniu. De altfel și majoritatea tezelor de doctorat, conduse la Școala Doctorală a Universității Tehnice din Cluj Napoca, precum și pentru cele 7 brevete de invenție obținute se cantonează în același domeniu.

Așa cum știți satisfacțiile adevărate în munca de cadru didactic universitar se pot evidenția doar după trecerea unei bune bucăți de timp. Aș face o comparație cu situația silvicultorilor care plantează și așteaptă cu răbdare creșterea unei păduri. Privind retrospectiv constat că mulți, chiar foarte mulți, dintre studenții cu care am interacționat s-au realizat profesional și au cariere frumoase în spațiul național dar și în afara țării. În contextul zilei de azi trebuie să spun că mă bucur să constat și să evidențiez că actualul director al "Departamentului de inginerie industrială și management", șef de lucrări dr. ing. Sorin Albu, fostul meu student și fostul meu doctorand, se afla în anul 1998, alături de mine, pe scena Palatului Culturii din Tg Mureș rostind, în calitate de șef de promoție, cuvântul de salut și de mulțumire al absolvenților Facultății de Inginerie din acel an. De asemenea mă bucur că doi din foștii mei studenți și doctoranzi, șef de lucrări dr. ing. Bogdan Bucur și șef de lucrări dr. ing. Paul Chețan, sunt cadre didactice titulare în cadrul aceluiaș departament.

Mă simt obligat să spun că pe parcursul existenței mele am considerat că trebuie să mă implic în viața civică și politică a comunității în care trăiesc și muncesc. Am avut însă grijă întotdeauna ca prin această activitate să nu aduc daune ci din contră să aduc beneficii prestigiului comunității academice din

Universitatea "Petru Maior". Prin prezența mea în cadrul Consiliului Județean Mureș, din anul 2004 și până acum, am încercat, de fiecare dată, să prezint în fața acestui important organism al administrației publice locale puncte de vedere și argumente care să ducă la progresul vieții social-economice dar și academice din județul nostru. Personal consider că un intelectual trebuie să se angajeze cu responsabilitate în viața "cetății", desigur în forma pe care o consideră adecvată personalității și credințelor sale.

Aș dori să mă refer la evenimentul de azi și dintr-o altă perspectivă. Am citit că vârsta de 70 de ani se consideră convențional ca fiind vârsta de la care începe, în ciclul de viață al fiecăruia dintre noi, perioada de bătrânețe. Personal am constatat că vârsta unui om se poate aprecia sub două aspecte: vârsta biologică, cea care este consemnată în acte, și vârsta spirituală care este necuantificabilă. Cele două vârste menționate, de foarte multe ori însă nu coincid. Grație celor 41 de ani petrecuți în Universitatea "Petru Maior", predominant printre tineri, cred că am preluat o parte din tonusul acestora ceea ce face să mă simt din punct de vedere spiritual mult sub 70 de ani. Dar vârsta biologică își spune cuvântul în mod natural.

Autorul meu preferat, filosoful Andrei Pleșu, are un minunat eseu intitulat "Despre bătrânețe" în care dezvoltă, într-un stil inconfundabil, complexitatea trăirilor unui om aflat la această vârstă. Vă recomand să parcurgeți acest eseu atunci când simțiți că anii acumulați încep să exercite asupra Dvs o anumită apăsare. Am reținut din acest eseu o idee pe care aș dori să o menționez aici: un mare avantaj al celui ajuns la vârsta bătrâneții este șansa, dacă sănătatea îi permite, să intre într-o perioadă contemplativă a vieții care-i poate aduce multe satisfacții spirituale de care nu s-a putut bucura în perioada vieții active. Sper să am și eu această ocazie.

Respectând principiul simetriei evocat la începutul alocuțiunii se cuvine să-mi exprim gratitudinea, pentru sprijinul primit la îndeplinirea misiunii de rector al Universității "Petru Maior", unui număr semnificativ de membri ai comunității noastre. Am să-i menționez acum, din considerente de timp, doar pe o parte dintre aceștia: Prorectorul conf. Adrian Petrescu, Secretarul științific al Senatului conf. Ioan Diaconescu și Decanul prof. Ioan Nicola, care din păcate nu mai sunt printre noi. Prorectorul prof. Liviu Marian, Decanii prof. Dionisie Hollanda, prof. Liviu Moldovan, prof. Dumitru Șoaită, prof. Călin Enăchescu și prof. Lazăr Cistelean, Directorul de colegiu prof. Maria Georgescu, Directorul departamentului IFR prof. Petruța Blaga. De asemenea aș dori să-i adaug la aceștia pe colegii din componenta administrativă a Universității "Petru Maior":

Contabilul-șef Lucia Harpa, Secretarul-șef Doina Vițelar, Directorul general administrativ Radu Boarescu, Șeful compartimentului personal-salarizare Maria Crisan, Responsabilii Bibliotecii Elisabeta Weszely și Ligia Morar.

Nu pot să închei aceste reflecții fără să nu fac o mărturisire de natură personală, mai puțin uzuală în ce mă privește, dar pe care trebuie să o fac: viața mi-a dat șansa să am o soție cu totul deosebită, pe Dna profesor universitar Codruța Boloș, fosta mea colegă de facultate Codruța Albu, cu care sunt căsătorit de 47 de ani și care fost alături de mine atât în căminul familial cât și la Întreprinderea IMATEX precum și la Universitatea "Petru Maior". Conviețuirea într-o familie cu doi soți cu profesii identice are un specific aparte cu multe beneficii reciproce atunci când are la bază la o fundație solidă în plan afectiv. Fără înțelegerea și susținerea soției nu aș fi putut face față la multele provocări ale vieții profesionale și familiale. La acestea s-au adăugat și reușitele celor doi copii pe care îi avem, precum și existența celor trei nepoți.

Mă opresc aici cu reflecțiile și mărturisirile prilejuate de evenimentul de azi. În încheiere vă mulțumesc, cu deosebit respect, pentru gestul Dvs de azi și vă doresc, stimați colegi din comunitatea academică a Universității "Petru Maior", să aveți parte de sănătate, reușite personale și profesionale cât mai multe.

Instituției care este azi Universitatea "Petru Maior" îi doresc să aibă capacitatea să se plieze pe exigențele vremurilor care vin și să aibă un destin care să-i permită îndeplinirea devizei sale "O universitate pentru comunitate".

De curând am ascultat o piesă muzicală al cărui titlu-mesaj îl voi folosi, în încheierea acestor reflecții, ca îndemn pentru colegii din Universitatea "Petru Maior": "Vă rog să trăiți frumos!"

Mulțumesc pentru atenție.

Prof. univ. em. dr.ing. Vasile Boloș

(Alocuțiune rostită la evenimentul aniversar dedicat, de Universitatea "Petru Maior" din Tîrgu Mureș, împlinirii a 70 de ani de viață și a peste 40 de ani de activitate în slujba dezvoltării școlii, educației și cercetării în domeniul științelor ingineresti, 15 noiembrie 2017)